

-
-
3. Odpoveď ministra školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky P. Plavčana na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky O. Dostála podanú 12. januára 2017 vo veci prístupu do svetových vedeckých databáz pre univerzity a vedecko-výskumné inštitúcie

MINISTERSTVO

ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Peter Plavčan
minister

SEKRETARIAT PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaevidovania: 21-02-2017		
Číslo spisu: PRED-157/2017		
Listy: 4/3	Prílohy:	
RZ	ZH	LU

Bratislava 13. 02. 2017
Číslo: 2017-894/1778:1-sekr.

Vážený pán poslanec Národnej rady Slovenskej republiky,

v súvislosti s Vašou interpeláciou zo dňa 12. januára 2017 vo veci nezaplatenia prístupu do svetových vedeckých databáz pre slovenské univerzity a vedecko-výskumné inštitúcie, uvádzam nasledovné:

Zabezpečenie úhrady poplatku za poskytnutie prístupu do vedeckých databáz je plánované zo štrukturálnych fondov, a to z národného projektu, ktorý má realizovať Centrum vedecko-technických informácií SR (CVTI SR) so sídlom v Bratislave, ktorý sa v súčasnosti spracováva do finálnej podoby. Vzhľadom na to, že prijímateľ tejto nenávratnej finančnej pomoci (NFP) sa nachádza v Bratislavskom samosprávnom kraji (BSK), ktorý je z hľadiska poskytovania NFP zo štrukturálnych fondov špecifický, bolo potrebné prerokovať s Európskou komisiou (EK) aplikáciu článku 70 nariadenia Európskeho Parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 (ďalej len „všeobecné nariadenie“). Za účelom aplikácie článku 70 všeobecného nariadenia bolo nevyhnutné vypracovať metodiku aplikácie a výpočtu pro rata. Po odsúhlasení metodiky aplikácie článku 70 všeobecného nariadenia zo strany EK dňa 30. 1. 2017, ako potrebného dokumentu pre prípravu výzvy/vyzvania, musí byť ešte schválená metodika aplikácie článku 70 Monitorovacím výborom pre OP Výskum a inovácie (MV). Zasadnutie MV je naplánované na 16. 02. 2017. Po schválení metodiky aplikácie článku 70 zo strany MV bude vyhlásené vyzvanie na podávanie žiadostí o NFP, z ktorého po schválení budú financované prístupy do vedeckých databáz.

Potrebné je poukázať na skutočnosť, že príprava národných projektov CVTI, ako aj prostriedky na zabezpečenie ich financovania z prostriedkov OP Výskum a inovácie začala v priebehu roka 2015, pričom ide o časovo náročný proces, ktorý je možné uviesť v rámci nasledovných bodov:

- v rámci prípravy OP Výskum a inovácie v priebehu rokov 2013 a 2014 bolo osobitne diskutovaných 5 národných projektov CVTI,
- v rámci diskusií s Európskou komisiou boli osobitne vypracované podklady o realizácii národných projektov CVTI v programovom období 2007 – 2013, tieto podklady po ich obsahovom odsúhlasení zo strany Európskej komisie sa stali oficiálnou prílohou OP Výskum a inovácie,
- v rámci negociácií k OP Výskum a inovácie bol po odsúhlasení zo strany Európskej komisie vytvorený osobitný „Špecifický cieľ OP VaI 1.1.1 Zvýšenie výkonnosti systému VaV prostredníctvom horizontálnej podpory technologického transferu a IKT“ – a v rámci neho boli definované presné obsahové rámce 4 pokračujúcich národných projektov CVTI (medzi nimi aj národný projekt zabezpečujúci prístup k medzinárodným vedeckým databázam),

- národné projekty CVTI boli takýmto spôsobom priamo uvedené a predschránené v rámci OP Výskum a inovácie tak zo strany Európskej komisie, ako aj v rámci diskusií s partnermi (medzirezortné pripomienkové konania k návrhu OP Výskum a inovácie), ako aj vládou SR (schválenie OP Výskum a inovácie na rokovaní vlády SR), operačný program Výskum a inovácie bol schválený Európskou komisiou dňa 28. 10. 2014,
- v priebehu roka 2015 bola vypracovaná riadiaca dokumentácia nevyhnutná pre vyhlásenie výziev, hodnotenie projektov a ich následnú implementáciu. V rámci týchto príprav boli vypracované zámery 5 národných projektov CVTI v intenciách OP Výskum a inovácie a predložené v septembri 2015 na 3. rokovaní členom MV na schválenie.
- Európska komisia si vyhradila právo zasiahnuť na národnej úrovni do prípravnej fázy týkajúcej sa národných projektov a ich opätovného posúdenia. Všetky dotknuté riadiace orgány operačných programov v požadovanej štruktúre predložili EK opätovne na posúdenie zámery národných projektov, ako aj dostatočnú argumentačnú bázu, vrátane vyčlenenej alokácie na tieto národné projekty,
- v decembri 2015 boli Radou Výskumnej agentúry (osobitná štruktúra riadenia RIS3 SK) prerokované a odsúhlasené zámery písomných vyzvaní na všetkých 5 zamýšľaných národných projektov CVTI,
- začiatkom roka 2016 prebehlo na úrovni podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu rokovanie s predstaviteľmi Európskej komisie, ktorého predmetom boli národné projekty všetkých rezortov v rámci všetkých operačných programov – projekty CVTI boli v prezentácii Európskej komisie uvádzané ako pozitívny príklad národných projektov,
- nakoľko realizácia národných projektov CVTI je financovaná z prostriedkov prioritnej osi 1 OP VaI, ktorá je zameraná na financovanie projektov realizovaných na území SR mimo BSK, príp. aj zahraničia (neoprávnené územie) s dopadom na celé územie SR, je potrebné aby bol dopad/príspevok jednotlivých národných projektov pre neoprávnené územie kvantifikovaný a financovaný mimo prostriedkov EŠIF (zdroje pro rata). V rámci každého národného projektu CVTI sa aplikuje odlišná metodika výpočtu %-neho podielu pro rata s ohľadom na cieľové skupiny v národných projektoch (napr. výskumné organizácie, pracovníci výskumu a vývoja, široká verejnosť vo veku od 15 rokov). Pri týchto typoch národných projektov sa metodika výpočtu pro rata uplatňuje buď plošne alebo len selektívne na niektoré typy aktivít/výdavkov. Práve vzhľadom na špecifickosť metodiky výpočtu pro rata pre národné projekty CVTI (na ktoré nebolo možné v plnom rozsahu využiť metodiku a príklady EK pre aplikáciu článku 70 všeobecného nariadenia pre projekty výskumu a vývoja) trvali rokovania s EK dlhšie.

Tak, ako je to vyššie uvedené, príprava jednotlivých národných projektov CVTI (vrátane sprístupnenia medzinárodných vedeckých databáz) začala v priebehu roka 2015. Vzhľadom na novo uplatňovaný prvok v programovom období 2014 – 2020 a komplikovanosť aplikácie článku 70 všeobecného nariadenia, ktorého cieľom je zabrániť financovaniu operácií s prínosom pre neoprávnené územie (BSK) z prostriedkov oprávneného územia – územie mimo BSK bolo nevyhnutné vypracovať, už spomenutú, metodiku pre aplikáciu článku 70 všeobecného nariadenia. Zároveň z dôvodu špecifického zamerania národných projektov CVTI (pri príprave metodiky výpočtu pro rata a aplikácie článku 70 všeobecného nariadenia nebolo možné v plnom rozsahu vychádzať z metodológie stanovenej EK) bolo nevyhnutné vyrokovať osobitný postup, ktorého výsledkom je schválený postup zo dňa 30. 1. 2017. Na základe uvedeného môžeme konštatovať, že vzniknutú situáciu nespôsobili konkrétne osoby, ale

bola spôsobená zdĺhavými procesmi vyplývajúcimi z nastavenia nového programového obdobia 2014 – 2020, ako aj špecifickými ustanoveniami tejto legislatívy, a to osobitne pre výskum a vývoj.

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR prijalo opatrenie na zabezpečenie prístupu do predmetných databáz a to tak, že dalo garanciu na zabezpečenie prístupov k vybraným databázovým kolekciam pre vedcov. Následne bol prístup obnovený dňa 23. januára 2017.

MŠVVaŠ SR pripravuje plán, ako v budúcnosti zabezpečí prístup do vedeckých databáz aj inou formou financovania ako z európskych štrukturálnych a investičných fondov, pričom je pravdepodobné, že pristúpi k podobnému modelu financovania prístupov do databáz ako okolité krajiny. Jedným z možných riešení je využitie vlastných zdrojov vysokých škôl a verejných inštitúcií výskumu a vývoja na financovanie prístupov do databáz podľa ich podielu využívania napr. prostredníctvom vytvorenia konzorcia.

S úctou

Vážený pán
Ondrej Dostál
poslanec Národnej rady
Slovenskej republiky
B r a t i s l a v a

na vedomie

Vážený pán
Andrej Danko
predseda Národnej rady
Slovenskej republiky
B r a t i s l a v a